

2010

მესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ აკსენტის ფურცელი!

პასუხების ფურცელის გაპერვა დაუმვარებელია!

ტესტის ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი სამუშაოსათვის!

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ქართული ენა; II. ქართული ლიტერატურა; III. წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება.

I ნაწილის (ქართული ენა) №1 დავალება შემდეგნაირად უნდა შეასრულოთ: მაგალითად, თუ პირველი (1) ხაზგასმული სიტყვისათვის შეარჩიეთ ლექსიკური ერთეული, რომელიც გ) ასოთია აღნიშნული, ამ შემთხვევაში უჯრედების პირველ სტრიქონში X-ით ის უჯრედი უნდა მონიშნოთ, რომელიც „გ“ ასოს შეესაბამება. მეორე სტრიქონში X ნიშანი იმ ასოს ქვეშ უნდა დასვათ, რომელიც მეორე (2) ხაზგასმული სიტყვისათვის თქვენ მიერ შერჩეულ ლექსიკურ ერთეულს შეესაბამება და ა.შ.

თუ პასუხების ფურცელში უჯრედი შეცდომით მონიშნეთ, მაშინ იგი მთლიანად გააშავეთ და იმავე სტრიქონში მონიშნეთ სხვა უჯრედი.

ტესტის I ნაწილის დანარჩენი დავალებებისა და II ნაწილის (ქართული ლიტერატურა) შესრულებისათვის აუცილებელი ინსტრუქციები მოცემულია ბუკლეტში და თან ახლავს შესაბამის დავალებებს. შერჩდლებით გაიცანით ამ ინსტრუქციებს და არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელში.

ტესტის III ნაწილი – წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება – ორი დავალებისაგან შედგება. უნდა აირჩიოთ რომ-ერთი მათგანი (ან №1 ან №2) და უნდა შეასრულოთ ამ დავალებაში მოცემული: ა) წაკითხულის გააზრებაც და ბ) წერითი დავალებაც.

წაკითხულის გააზრების შესრულებისას გაითვალისწინეთ: თუ თქვენ აირჩიეთ დავალება №1, აღნიშნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №1 – ა) წაკითხულის გააზრება), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ აირჩიეთ დავალება №2, აღნიშნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ №2 დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №2 – ა) წაკითხულის გააზრება). შეგიძლიათ წაკითხულის გააზრების ყველა პასუხი ჯერ ტესტის ბუკლეტში მონიშნოთ და შემდეგ გადაიტანოთ პასუხების ფურცლის სათანადო ადგილას.

წერითი დავალების შავი ვარიანტის დასაწერად ტესტის ბუკლეტში საგანგებოდ ამისათვის გამოყოფილია რამდენიმე გვერდი (გვ. 13-15).

განსაზღვრულობის შემთხვევაში უკავებელია პასუხების ფურცელში!

გაითვალისწინეთ, არ გასწორდება სი დაგვალება, რომელიც პასუხების ფურცელში საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას არ იშვიათ გადატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაშრომი არ გასწორდება!

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ქართული ენა

(4) 1. ტექსტში ხაზგასმული სიტყვების ნაცვლად შეარჩიეთ, ჩამოთვლილთაგან რომელია კონტექსტისათვის უფრო შესაფერისი ლექსიკური ერთეულები.

- ა) განავითარებს; ბ) გამორჩეული; გ) განასახიერებს; დ) განუმდორებელი; ე) დანიშნულება; ვ) კეთილდღეობა; ზ) მნიშვნელობა; ო) სიმტკიცე; ი) უკცარი; კ) ჯანმრთელობა.

საგნობრივ სიმბოლიკაში ყვავილს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. ჩინურ და იაპონურ კულტურაში კამელია საკულტო მცენარეა. ამ ქვეყნებში მისი სიმბოლური (1)შინაარსი სხვადასხვაგვარია. ჩინეთში კამელია სილამაზეს, (2)სიჯანსაღესა და სულიერ სიმხევეს (3)გამოხატავს, ხოლო იაპონიაში მწუხარების სიმბოლოა და, რატომდაც, (4)მოულოდნელ სიკვდილთან არის ასოცირებული.

თქვენ მიერ შერჩეული პასუხები ხაზგასმული სიტყვების შესაბამისი ნომრების გასწორივ მოცემულ უჯრედებში აღნიშნეთ X-ით.

ა	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	თ	ი	კ
1. ☐	☐								
2. ☐	☐								
3. ☐	☐								
4. ☐	☐								

(10) 2. ტექსტში დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები. ხუთ წინადადებაში თითო-თითო შეცდომაა, ხუთი წინადადება უშეცდომოა.
თუ წინადადებაში შეცდომაა დაშვებული, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ პირველი რიგის შესაბამის უჯრედში, ხოლო თუ წინადადებაში შეცდომა არაა, აღნიშვნა **X** გააკეთეთ მეორე რიგის შესაბამის უჯრედში.

	I შეცდ. უშეცდ.	II შეცდ. უშეცდ.
1. გიორგი მთაწმინდელი იყო XI საუკუნის გამოჩენილი სასულიერო და საზოგადო მოღვაწე.	☐	☐
2. მან კონსტანტინოპოლიში შეისწავლა ბერძნული ენა და ეზიარა ბიზანტიურ კულტურას.	☐	☐
3. გიორგი მთაწმინდელმა შეძლო წარმატებით გაძლიერდა ივირონში მოვაწე ქართველთა სამონასტრო ცხოვრებას.	☐	☐
4. განსაკუთრებით დიდია მისი დამსახურება მრავალ საუკუნოვანი ქართული მწერლობის წინაშე.	☐	☐
5. მან მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა საეკლესიო მწერლობის თითქმის ყველა დარგის განვითარებაში.	☐	☐
6. უპირველეს ყოვლისა, გიორგი მთაწმინდელმა თარგმნა ის თხზულებები, რომელიც მანამდე არ არსებობდა ქართულ ენაზე.	☐	☐
7. მან ბიბლიის ზოგიერთი წიგნი ხელმეორედ თარგმნა, ზოგის ხელნაწერი კი ბერძნულს შეადარა და დახვეწა.	☐	☐

8. მისი ორიგინალური შემოქმედებითი მემკვიდრეობიდან აღსანიშნავია ჰა-
გიოგრაფიული თხზულება „იოანესა და ექვთიმეს ცხოვრება“.
9. მასში ავტორმა პირველ ათონელების თავგადასავალი მოუთხოვ მკით-
ხელებს და საგანგებოდ აღნიშნა მათი ლვაწლი.
10. გარდა ამისა, იგივე ნაწარმოებში წარმოდგენილი ისტორიული მასალა
ადასტურებს, რომ ივერთა მონასტერი ქართველებმა დაარსეს.

(14) 3. ტექსტში დაშვებულია სულ 11 მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუა-
ციური შეცდომა და სტილისტური ხარვეზი. **გაასწორეთ** ეს შეცდომები და ხარვეზები
და **იხე გადაწერეთ ტექსტი**, რომ არც ერთი წინადადების შინაარსი არ შეცვალოთ. თუ
თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში არ იქნება არც ერთი შეცდომა, დამატებით მოგეცე-
მათ 3 ქულა.

გაითვალისწინეთ, ერთ წინადადებაში შეიძლება შეგხვდეთ ერთზე მეტი შეცდომა ან
ხარვეზი.

დიდი კატების ოჯახში გამოიყოფა პანტერათა სახეობა რომელსაც მიეკუთვნებიან შემ-
დეგი ცხოველები ლომი, იაგუარი, ვეფხვი და ლეოპარდი. დიდი კატები მტაცებელი მხეცებია.
თითოეული მათთაგანის გადარჩენის ერთადერთი პირობაა ნადირობა. ამ ოჯახის საშინლად
იშვიათი წარმომადგენელია იაგუარი. სხვა დიდი კატების მსგავსად, ისიც შებინდებისას ნადი-
რობს. იგი მსხვერპლის დანაკუჭებას ახდენს და ძვლებიანად ჰდებავს.

იაგუარს, რომელსაც მხოლოდ სამხრეთ ამერიკის ტროპიკულ ტყეებში შეგხვდებით დიდი
საფრთხის წინაშე დგას. ამ უნიკალური სახეობის თავშესაფარი ადგილები თან და თან ჩანაგ-
დება. სამწუხაროდ, როდესაც გხელყოფთ ბუნებას, ამით მისი განადგურების თანამონაწილენი
ვხდებით.

(12) 4. წარმოიდგინეთ, რომ თქვენი სკოლის სამეცნიერო საბჭომ გამოაცხადა კონკურსი: საუკუ-
თესო დონისძიება თემაზე – „კომპიუტერული ტექნოლოგიები თანამედროვე განათლების
მიღების აუცილებელი პირობაა“. კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად შექმენით ტექს-
ტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რამდენად აქტუალურია ეს თემა;
- აღწერეთ, კონკრეტულად რის გაკეთებას აპირებთ;
- დაასაბუთეთ, რა მნიშვნელობა ექნება ამ დონისძიებას უშუალოდ თქვენი სკოლისათვის.

შეარჩიეთ ოფიციალურ-საქმიანი ტექსტის სტილი. ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად,
მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით
დანაწევრებული, უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტექსტი გამოყოფილია ადგილი შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის
მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ იგი).

გაითვალისწინეთ: არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენ-
ტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაშრომი არ გასწორდება!

შავი სამუშაოსათვის

II. ქართული ლიტერატურა

- (3) 5. აღმზრდელები ეუბნებიან გრიგოლ ხანძთელს:

„აპა, მოიწია ჟამი წინაისწარმეტყუელისა დავითის თქემულისაი, რომელსა იტყვის: „ვინ აღვიდეს მთასა უფლისასა, ანუ ვინ დადგეს ადგილსა წმიდასა მისსა? არამედ უბრალო ხელითა და წმიდაი გულითა“. და აწ შენ გპოვა ქრისტემან უბრალო ხელითა და წმიდაი გულითა და რაითა შენ აღხვიდე მთასა უფლისასა და დადგე ადგილსა წმიდასა მისსა შემწირველად წმიდასა და უსისხლოსა მსხუერპლსა მისსა დირსებისა შენისათვის და სასოდ სულთა და ხორცო ჩუენთა“.

 1. განმარტეთ, აღმზრდელთა აზრით, რა დირსების გამო იმსახურებს გრიგოლი მღვდლად კურთხევას (ციტირება დაუშვებელია!).
 2. დაასახელეთ, აღმზრდელთა აზრით, ვისი ნებაა გრიგოლის მღვდლად კურთხევა.
 3. ამოიწერეთ ხუთი სიტყვა, რომლებშიც ჩანს – აღმზრდელები იმედით ელიან გრიგოლის მღვდლად კურთხევას.

(4) 6. ნურადინ-ფრიდონი სთავაზობს ტარიელსა და ავთანდილს:

„აწ ვინცა ვიციო უკეთე შეტყორცა საგდებელისა,
მან ერთსა ბურჯსა გარდვაგდოთ წვერი საბლისა გრძელისა,
მას ზედა გავლა ასრე მიჩს, ვითა გარბენა ველისა,
თქვენ ჭირად გიყო შიგანთა პოვნა კაცისა მრთელისა.

აბჯრითა გავლა არად მიჩს ჭირად, გატანა ფარისა;
შიგან ჩავხლტები კისკასად, ვეცემი მსგავსად ქარისა,
ლაშქართა დავხოც, გავახვამ, პნახოთ გაღება კარისა!
თქვენცა მუნ მოდით, სადაცა გესმას ზრიალი ზარისა“.

1. გადმოცით თქვენი სიტყვებით მეოთხე სტრიქონის შინაარსი.
2. ამოიწერეთ შედარება მეორე სტროფიდან (არა უმეტეს სამი სიტყვისა).
3. განმარტეთ, რა ადგილას იბარებს ფრიდონი თვის მეგობრებს (ციტირება დაუშვებელია!).
4. დაასახელეთ, ფრიდონის რა თვისება ჩანს მოცემულ მონაკვეთში.

(3) 7. ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი დავით გურამიშვილის „დავითიანიდან“:

ცოდნა თან დასდევს მცოდნელსა, რაზომსაც დაეტარების,
აქვს უხილავი საუნჯე, ხელი არ შაეგარების;
არც ცხადით ძალით წაერთმის, არც მაღვით მოიპარების,
ჰელვა უხმარ არს ბრიყვთათვის, ჰელვა ცოდნით მოიხმარების.
ჩემის უცებით შევატყევ, ბრიყვთათვის რაც შემიტყვია:
ავი და კარგი, გარჩევით ვხედავ, რომ ახლოს მიწვია.
მინდა და სწავლის სიმოკლით ცალ-ცალკე ვერ გამიყვია.
ჰელვა უხორთუმოს სპილოსა ჰელვიანი კაცი ბრიყვია.

1. ამოიწერეთ მეტაფორა, რომლითაც ავტორი აღნიშნავს ცოდნას (არა უმეტეს ორი სიტყვისა).
2. განმარტეთ, რით ხსნის დავითი იმას, რომ მკვეთრად ვერ მიჯნავს ავსა და კარგს (ციტირება დაუშვებელია!).
3. განმარტეთ, რის თქმა სურს ავტორს უკანასკნელი სტრიქონით.

(3) 8. ყურადღებით წაიკითხეთ ნაწყვეტი ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსიდან „ხმა იდუმალი“:

ნუთუ ხმა ესე არს ხმა დევნისა
შეუწყალისა სინიდისისა?..
მაგრამ მე ჩემში ვერ ვპოვებ ავსა,
მისს საშვოთველოს და საქენჯნავსა.
ანგელოზი ხარ, მფარველი ჩემი
ან თუ ეშმაკი, მაცოური ჩემი,
ვინცა ხარ, მარქვი, რას მომისწავებ,
სიცოცხლეს ჩემსა რას განუმზადებ?

1. განმარტეთ, რით ასაბუთებს პოეტი იმას, რომ იდუმალი ხმა მისი სინდისის ხმა არ უნდა იყოს (ციტირება დაუშვებელია!).
2. ამოიწერეთ მეორე სტროფიდან ეპითეტი, რომელიც მიუთითებს, რომ შინაგანი ხმა შეიძლება საბედისწერო აღმოჩნდეს პოეტისათვის.
3. დაასახელეთ ლიტერატურული მიმართულება, რომელსაც მიეკუთვნება ეს ტექსტი.

(3) 9. ალექსანდრე ყაზბეგის მოთხოვბაში „ხევისბერი გოჩა“ გეითხულობთ:

მამა ეუბნებოდა: „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარო“, და სწორედ ამ სიტყვებით აგონებდა იმ მოვალეობას, რომელიც ერთს პირს მთელს სახლობასთან აკაგშირებს და მისი საქციელი მთელი ოჯახის გამაპატიოსნებელი თუ დამამცირებელი არის. მაგრამ,

თუნდა ასეც არ ყოფილიყო, ონისესაც კარგად ესმოდა თავისი ვალი, წუთის თავდა-
გიწყებას საკმაო დანაშაულადა სთვლიდა, ფიცულობდა, რომ აღძრულს გრძნობას გუ-
ლიდან ამოიფხვრიდა და სწორედ ამ წადილმა წამოაძახა: „წავალ, შევალ ქორწილში...
ულვაში მაქვს, ქუდი მხერავს და გულიც უნდა დამმორჩილდეს“.

1. განმარტეთ, რის თქმა სურს ხევისბერს სიტყვებით: „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარ“ (ცი-
ტირება დაუშვებელია!).
2. ამოიწერეთ ონისეს წამოძახილიდან ხატოვანი გამოთქმა, რომელიც ლირსების გრძნობას
გამოხატავს (არა უმეტეს თრი სიტყვისა).
3. განმარტეთ, ონისეს რა სულიერი მდგომარეობაა გამოხატული ამ მონაკვეთში.

(3) 10. ვაჟა-ფშაველას პოემაში „გველის მჭამელი“ ვკითხულობთ:

აღგზნებით გმირთა სახელებს
ლექსებში სთვლიდენ წმიდადა;
მოხუცნი ჩიბუხებს სწევდენ,
ბოლი ეხვიათ ნისლადა,
განმარტავდიან მათ ამბავს,
შანდობა თქვიან გმირთადა.
ახლების საწურთნელადა
იხსენებდიან ქებითა:
„თქვენ იცით, ამას იქითა
კაცად ვინც გამასდგებითა!“

1. ამოიწერეთ სიტყვა, რომელიც გამოხატავს მოხუცების განსაკუთრებულ ემოციურ დამო-
კიდებულებას სამშობლოსათვის თავდადებულთა მიმართ.
2. დაახახელეთ, ტროპული მეტყველების რა საშუალებას იყენებს ავტორი სტრიქონში: „ბო-
ლი ეხვიათ ნისლადა“.
3. განმარტეთ, რა მიზნით აქებენ მოხუცები გმირებს და ამბობენ მათს შესანდობარს (ცი-
ტირება დაუშვებელია!).

(4) 11. ლეო ქიაჩელის მოთხოვნაში „ჰაკი აძბა“ კაც აძბას ცოლი ეუბნება ჰაკის:

— ყველამ გაიგო და შენ რად არ იცი, ჰაკი, რომ ბოლშევიკები შემოსულან და დიდი
მიტინგია ქალაქში. ბიძაშენიც იქ წავიდა. საოცარ ამბებს მოელიან.

— ჰაიბ, უჯუშ რომ მარტო! ახლავე უნდა წავიდე, მოვნახო, — წამოიძახა ჰაკიმ ბოლ-
შევიკების გაგონებაზე. სიტყვა ბოლშევიკი როგორც მისი გაზრდილისათვის, ისე მისთ-
ვისაც თავისთავად უდიდეს საფრთხეს წარმოადგენდა. ასეთი წარმოდგენა ბოლშევიკებ-
ზე ჰაკის უჯუშის წყალობით და ზეგავლენით პქონდა შეთვისებული. მით უმეტეს, რომ
ემხასთან ერთად გამოვლო რუსეთის სამოქალაქო ომის საშინევლება.

1. განმარტეთ, კონკრეტულად რამ განაპირობა ის, რომ სოხუმელები „საოცარ ამბებს მოუ-
ლიან“.
2. უჯუშის მიმართ ჰაკი აძბას რა დამოკიდებულება ვლინდება წამოძახილში: „ჰაიბ, უჯუშ
რომ მარტო!..“
3. განმარტეთ, ბოლშევიკების მიმართ უჯუშ ემხას რა დამოკიდებულება ჩანს ტექსტის ამ
მონაკვეთში (ციტირება დაუშვებელია!).
4. დაახახელეთ, რა ისტორიულმა მოვლენამ ჩამოუყალიბა ჰაკის „ასეთი წარმოდგენა ბოლ-
შევიკებზე“.

(2) 12. გალაკტიონ ტაბიძის ლექსში „თოვლი“ ვკითხულობთ:

მიყვარდა მაშინ, მათრობდა მაშინ
მშვიდი დღეების თეთრი ბროლება,
მინდვრის ფოთლები შენს დაშლილ თმაში
და თმების ქარით გამოქროლება.

1. ამოიწერეთ სიტყვა, რომელშიც გადატანითი მნიშვნელობით იგულისხმება „ტკბობა“.
2. განმარტეთ, რა განცდის გამოხატვა სურს ავტორს ამ სტროფით.

III. წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება

აირჩიეთ ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

წაკითხულის გააზრების შესრულებისას **გაითვალისწინეთ:** თუ თქვენ აირჩიეთ დავალება №1, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №1 – ა) წაკითხულის გააზრება), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ აირჩიეთ დავალება №2, აღნიშვნები პასუხების ფურცელში გადაიტანეთ №2 დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას (დავალება №2 – ა) წაკითხულის გააზრება).

დავალება № 1

„ეფხისტყაოსანში“ მოთხრობილია ავთანდილისა და გაჭრების შეხედრის ამბავი:

მუნ ქარავანი ურიცხვი მოსდგმოდა ზღვისა კიდესა.

შეიჭირვებდეს, ჭმუნვიდეს, ვერცა დგეს, ვერცა ვლიდესა.

ყმამან სალამი უბრძანა, ქებასა შეასხმიდესა,

ჰკითხა, თუ: „ვინ ხართ, ვაჭარნო?“, მათ საუბარი ჰკიდესა...

გარდახდა, ჰკადრეს: „ჩვენ ვართო მობაღდადენი ვაჭარნი,

მაშმადის სჯულის მჭირავნი, აროდეს გვისმან მაჭარნი,

ზღვათა მეფისა ქალაქსა სავაჭროდ გარდმონაჭარნი,

საქონელ-სრულნი, მდიდარნი, არ ლარნი გვქონან ნაჭარნი.

ჩვენ აქა ვპოვეთ ზღვის პირსა კაცი უსულოდ მდებარე,

ვეშველეთ, ენა მოეცა სიტყვისა გამომგებარე;

ჰკითხეთ, თუ: „ვინ ხარ, დარიბო, რასა საქმისა მდებარე?“

გვითხრა: „თუ შეხვალთ, დაგხოცენ, კიდე ცოცხალ ვარ მე ბარე?!“

თქვა: „ქარავანი ეგვიპტით გამოვემართეთ ერითა,

ზღვასა შევედით ტვირთულნი ლარითა მრავალ-ფერითა,

მუნ მეკობრეთა დაგხხოცნეს ძელით სახნისისწვერითა;

ყველაი წახდა, არ ვიცი, აქა მოსრულვარ მე რითა!“

ლომო და მზეო, ესეა მიზეზი აქა დგომისა,

დაბრუნვებითა გვეცემის ზიანი არ-საზომისა;

შევიდეთ, ვა თუ დაგვხოცნენ, ძალი არა გვაქვს ომისა,

ვერცა ვდგათ, ვერცა წასრულვართ, ლონე წაგვსლვია რჩომისა“.

ყმამან უთხრა: „ვინცა ჭმუნავს, ცუდია და ცუდად სცოების!

რაცა მოვა საქმე ზენა, მომავალი არ აგვცოების;

მე მივინდობ სისხლთა თქვენთა, შემოვისხამ, და-ცა-მწვოების!

ვინცა გებრძვის, ხრმალი ჩემი მბრძოლთა თქვენთა დააცვოების“.

მოქარავნენი აივნებს სიხარულითა დიდითა,

თქვეს: „ყმა ვინმეა, ჭაბუკი, არა ჩენებრვე რიდით-ა,

აქვს თავისაგან იმედი, ვიყვნეთ გულითა მშვიდითა“.

შევიდეს, ჩასხდეს ხომალდსა, გამართეს ზღვისა კიდითა.

სიამოვნისა დარითა იარეს, არ სიძნელითა,

მათი ბადრაგა ავთანდილ უძღვის გულითა ქველითა.

გამოჩნდა ნავი მეკობრე ღროშითა მეტად გრძელითა,

მას ნავსა ნავთა სალეწლად სახნისი ჰგია ძელითა...

კიოდეს იგი ლაშქარნი, ხმა მათი არ გაწყდებოდა,

აძგერეს ძელი, რომელსა ზედა სახნისი ჰგებოდა;

ყმა ნავის თავსა უშიშრად ქვედგა, არ თუ-რე კრთებოდა,

კეტი ჰკრა, ძელი მოსტება, ლომს მკლავი არ უდრკებოდა.

ძელი მოტება ავთანდილ, დარჩა ნავ-დაულეწლელი;

შეშინდეს იგი ლაშქარნი, გზა ძებნეს გარდსახვეწლი;

გეღარ გარდესწრნეს, გარდუხლტა მტერთა მი და მო მლეწელი;

არ დარჩა კაცი ცოცხალი მუნ მისგან დაუფრეწლელი.

მათ ლაშქართა გულ-უშიშრად ასრე ხოცდა, ვითა თხასა,
ზოგი ნავსა შეანარცხის, ზოგსა ყრიდა შიგან ზღვასა;
ერთმანერთსა შემოსტყორცის, რვა ცხრასა და ცხრა ჰკრის რვასა;
დაკოდილი მკვდართა შუა იმალვიან, მალვენ ხმასა.

გაუმარჯვდა ომი მათი, ვითა სწადდა მისსა გულსა.
ზოგთა ჰკადრეს ზენარი: „ნუ დაგვხოცო, შენსა სჯულსა!“
არ დახოცნა, დაიმონნა, დაპრჩომოდა რაცა წყლულსა.
მართლად იტყვის მოციქული: „შიში შეიქმს სიყვარულსა!“.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა
მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი
პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების
ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის „უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

- (1) 13. ვაჭრების რა სულიერი მდგომარეობა ჩანს პირველ სტროფში?
 - ა) აღშფოთება.
 - ბ) განრისხება.
 - გ) შეშფოთება.
 - დ) შეცბუნება.
- (1) 14. რომელ სიტყვებში ჩანს მინიშნება, რომ ვაჭრები მაჟმადიანები არიან?
 - ა) „აროდეს გვისმან მაჭარნი“.
 - ბ) „არ ლარნი გვქონან ნაჭარნი“.
 - გ) „ეგვიპტით გამოვემართეთ ერითა“.
 - დ) „ტვირთული ლარითა მრავალ-ფერითა“.
- (1) 15. ვინ არის „კაცი უსულოდ მდებარე“?
 - ა) ბალდადელი მექარავნე.
 - ბ) გულანშაროელი ვაჭარი.
 - გ) ეგვიპტელი ვაჭარი.
 - დ) ზღვათა სამეფოს მეომარი.
- (1) 16. რის თქმა სურთ ვაჭრებს სიტყვებით: „ძალი არა გვაქვს ომისა“?
 - ა) გზის გაგრძელების ეშინიათ.
 - ბ) იქვე დარჩენის ეშინიათ.
 - გ) საქონლის დაკარგვის ეშინიათ.
 - დ) უკან დაბრუნების ეშინიათ.
- (1) 17. ავთანდილის რომელ სიტყვებში ჩანს, რომ იგი პასუხისმგებლობას იღებს ვაჭრების სიცოცხლეზე?
 - ა) „ვინცა ჭმუნავს, ცუდია და ცუდად სცოების“.
 - ბ) „მე მივინდობ სისხლთა თქვენთა“.
 - გ) „მომავალი არ აგვცოების“.
 - დ) „როცა მოვა საქმე ზენა“.
- (1) 18. რატომ „აიგსნეს სიხარულითა დიდითა“ ვაჭრები?
 - ა) დარწმუნდნენ, რომ ავთანდილი არაბეთის სპასპეტი იყო.
 - ბ) დარწმუნდნენ, რომ ავთანდილი მდიდარი ადამიანი იყო.
 - გ) დარწმუნდნენ, რომ ავთანდილი მათსავით ვაჭარი იყო.
 - დ) დარწმუნდნენ, რომ ავთანდილი უშიშარი რაინდი იყო.
- (1) 19. როგორ შეუტიეს მეკობრეებმა ბალდადელ ვაჭართა გემს?
 - ა) ვაჭართა გემზე გადასვლა სცადეს მექარავნეთა დასახოცად.
 - ბ) ვაჭართა გემისაგენ ძელზე წამოგებული სახნისი გააქანეს.

გ) ვაჭართა გემის დალაშქვრა სცადეს კეტების საშუალებით.
დ) ვაჭართა გემს დაუშინეს ისრები და ძელი აძგერეს.

(1) 20. **რატომ შეშინდა მეკობრეთა ლაშქარი?**

- ა) ავთანდილმა არ დაინდო არც ერთი მეკობრე.
- ბ) ავთანდილმა კეტის დარტყმით დაამსხვრია მათი იარაღი.
- გ) ავთანდილმა კეტის დარტყმით შეანგრია მათი გემი.
- დ) სმალშემართული ავთანდილი მათ გემზე გადახტა.

(1) 21. **რომელ სტრიქონში ჩანს, რომ მეკობრეები წინააღმდეგობის გაწევას ვეღარ ბედავდნენ?**

- ა) „მათ ლაშქართა გულ-უშიშრად ასრე ხოცდა, ვითა თხასა“.
- ბ) „ზოგი ნავსა შეანარცხის, ზოგსა ყრიდა შიგან ზღვასა“.
- გ) „ერთმანერთსა შემოსტყორცის, რვა ცხრასა და ცხრა პკრის რვასა“.
- დ) „დაკოდილნი მკვდართა შუა იმალვიან, მალვენ სმასა“.

(1) 22. **ავთანდილის რა თვისება ჩანს უკანასკნელ სტროფში?**

- ა) გულუხვობა.
- ბ) ვაჟაცობა.
- გ) მიმტევებლობა.
- დ) შორსმჭვრეტელობა.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

უკანასკნელი გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უასეუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მოღიანობაში არადეკატურადაა გაბეჭდული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალკეული გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). ვაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადაღებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ხორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯდაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმუმური ქულა 25.

გააანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- ამ მონაკვეთის მიხედვით იმსჯელეთ ავთანდილის მხატვრული სახის შესახებ;
 - ამ მონაკვეთის მიხედვით იმსჯელეთ, რა თვისებებით განსხვავდებიან ვაჭრები რაინდებისა-გან;
 - იმსჯელეთ, რა მხატვრული საშუალებებით არის გამოხატული ავტორის სათქმელი.
- თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!**

დაგალება № 2

ურადღებით წაიკითხეთ ნაწყვეტები ლეო ქიაჩელის რომანიდან „გვადი ბიგვა“:

ჯარგვლის ლაფარეს კაცის ლანდი მოსწყდა. ფარდული გაირბინა, მთვარის სინათლეზე გამოვიდა და შიშით ზარდაცემულ გვადის წინ აეტუზა... არჩილ ფორია იყო.

— ასე გვიან რომ გარჯილხარ, ჭირიმე, რა შეგმოხვევია ისეთი? ჩემთან თუ რამე საქმე გაქვს? — ცოტა არ იყოს მოურიდებლად პკითხა მან თავის დაუპატიჟებელ სტუმარს სიტყვის ბანზე აგდებით.

— დასაჭერად დამდევენ და ვიმალები... მომერია ამდენი მტერი... და აპა, უნდა გავეცალო კიდევაც აქაურობას! მივდივარ... მაგრამ ტყეში კი არა, როგორც ნათქვამი მაქვს შენთვის... ალბათ, გახსოვს. — აქ არჩილმა მოულოდნელად სიტყვა გასწყვიტა, თვალები დაუპატარავდა და გვადის საიდუმლო ცდით შეხედა, — ნუთუ არ გაგონდება?.. თუ ტყეში გავარდნა მომიხდა-მეთქი, მაშინ გითხარი... ჩემს ქარხანას ასე და ისე ვუზამ-მეთქი...

— პა... ჭირიმე! — უცებ გააბა გვადიმ მუქარიანი ხმით და უკან დაიხია. წარბები შებლზე შეიგდო და თვალები გადმოკარკლა. საფრთხობებელასავით გაიფოფრა...

ჯერ კიდევ ხურმის ძირში იდგა ფორიას პირისპირ და მის გადაკრულ სიტყვებს ისმენდა, როცა გვადიმ გულში ბეჯითად ამოიჭრა: როგორც კი იგი ფეხს გადადგამდა მისი ეზოდან, შორიახლო უჩინრად უკან დადევენებოდა და მანამდე კვალდაკვალ მიჰყოლოდა, სანამ მის ნამდვილ ზრახვასა და გეხს საბოლოოდ არ გამოარკვევდა... გვადის გეგმა უბრალო იყო: რაკი მისი რწმენით სახერხ ქარხანას მოელოდა განსაცდელი, ფორიასთვის იქ მისვლა უნდა დაესწრო და კარებთან დაედარაჯნა. იმედი პქონდა, რომ იგი გაცილებით უფრო ადრე მიაღწევდა ქარხამდის...

ქარხანას უახლოვდებოდა, როცა ქოშინი აუტყდა:

— ვაიმე! — აღმოხდა უცებ... მან თვალი მოპქრა, რომ ქარხნის ალაყაფის გვერდით ადამიანის შავი ლანდი იდგა მესერს აყედებული. ვინ უნდა ყოფილიყო, თუ არა არჩილ ფორია. ნუ-თუ გვადიმ დააგვიანა?.. სასოწარკვეთილებისა და სიმწრისაგან რომ არ ებლავლა, გვადიმ დამუშტული ხელი პირში ჩაიჩარა... მისი ანთებული გონების თვალწინ ქარხნის თავზე ხანძრის ვეება ალმა იელვა.

— პააპაიტ! — შეპკივლა მკერდის შიგნით გვადიმ, უკანასკნელი ღონე მოიკრიბა და ფეხზე წამოვარდა. გაისხედა: ის ლანდი უპავ ადარსად ჩანდა. გვადიმ მკლავები გაშალა, თითქოს ფრთები გამოისხაო, და ფრენით აჟყვა ბექობს. იქ მივარდა, სადაც ლანდი უკანასკნელად დაინახა. ზღუდეს ისე დაეძგერა, თითქოს შეგლეჯა დაუპირაო.

ერთ ალაგას ზღუდიდან მესრები იყო გამოლებული. დატოვებულ ფარდალაში კაცი თავისუფლად გაეტეოდა. გვადი არ დაფიქრებულა. შიგ შეპყო თავი და მხრებიც თან შეიტანა.

ამ დროს ვიდაცამ ხელი მხარზე დაპქრა... გვადი კინაღამ დაპირკვავდა. იმავე ხელმა ხორცს მარწუხივით მოსტიდა თითები და გვადი ზე ასწია, — ზღუდეს გარეთ დარჩენილ ტანიან-ფეხიანად ეზოში შეათრია.

— პაა, მოხვდი ჩემს ხაფანგში თუ არა? — მოესმა გვადის ზედ უურთან სისინი, და არჩილ ფორიას თვალების ალმა სახეში ჩაანათა, რისხვის ცეცხლი შეაფრენა.

იგრძნო გვადიმ, რომ დაიღუპა. სული განაბათ...

რაკი გვადის წინადმდევებისას არ გრძნობდა, ხელი უშვა მხარზე და ახლა მკლავში ჩაავლო. ქარხნის ეზოს იმ კუთხისეკენ წაიყვანა, სადაც ხის დახერხილი მასალა ხორებად იყო ჩამწკრივებული. ერთის წინ დააყენა.

— ეს შენი ოდის ფიცრებია... ჩემი ხელით მაქვს შერჩეული და დაწყობილი. ვითომ პატივი გეცი, ოხერო! რას ვიფიქრებდი, რომ მოდალატე იყავი!.. გამოეთხოვე სამუდამოდ: ჩემი ცეცხლი პირველად მაგ ფიცრებს ჩანთქავს! მინდა შენი თვალით დაინახო, სანამ ცოცხალი ხარ!..

ისლი ფიცრებში სწრაფად შესტენა. ასანთი ამოიღო და გაპკრა.

როგორც კი დაინახა გვადიმ ცეცხლი, ერთი ყრუდ წამოიგმინა, მოირდვა და ფორიას თავგანწირულად ემგერა. ასანთი გაუქრო.

— რას მიბერდავ, ძაღლო! — შესძახა არჩილმა, მკერდში ჩაავლო ხელი, ფეხზე სარმა მოსდგა, მოიქნია და შორს გაისროლა ბურთივით... დაემგერა თუ არა მიწას მთელი თავისი ტანის სიმძიმით, გვადი უპაქცევის ძალას აჟყვა და ფეხზე დადგა. იელვა თუ არა კვლავ ასანთმა ფორიას ხელში, თვალის დახამხამებაში ყამა ქარქაშიდან ამოიღო. ტარს ორივე ხელი ჩასჭიდა და უროსავით მაღლა შემართა. ერთი ნახტომით ფორიას ზურგს უკან მოექცა და მთელი ძალდონით მოქნეული ყამა თავში დასცა ჭახანით.

ფორიას კრინტი არ დახცდენია, ისე დავარდა მიწაზე...

საშინელი სიჩუმე ხორასთან ოდნავად არ დარღვეულა.

იგრძნო: ეს სიკვდილის დუმილი იქო...

მთვარის სინათლე პქრებოდა. დედამიწაზე ბინდი ჩამომდგარიყო. განთიადის წინამორბედი. ღამის აშლილ ლანდებს რევა შეექმნათ ჰაერში. და ამ რევაში გვადის თვალების წინ ბინდის სიღრმეებიდან გამომავალმა ადამიანების სახეებმა ელვასავით გაიკრომარეს...

მის წინ, სულ ახლოს, მარიამი იდგა. დიდრონ თვალებში სიყვარული უნათებდა შეადლის მზესავით.

გული აუჩვილდა გვადის. სიტყვა ვერ დასძრა.

— ყველანი შენთან ვართ, გვადი! — გაისმა მარიამის ხმა. მერე სულ ჩუმად პკითხა:

— მართალია?

— აჲა, ჭირიმე... — წარმოსთქვა გვადიმ და მარიამის სისხლიანი ყამა გაუწვდინა.

მარიამმა ტუჩები მოკუმა. თითები ლოფაზე მიიწყო. გვადის თვალები თვალებში გაუყარა და თავი გააქნია.

— ნანა, ნანა, ნანაია! — ხელების გასავსავებით სთქვა და შემდეგ მოკლედ წამოიკივლა: — სისხლი!

— სისხლიანი ვარ, მარიამ... არ მომეკარო!

უცებ მარიამიც გაჩუმდა და გვადიც.

— ჩემს ბავშვებს თუ მიხედე აქეთ წამოსვლისას, ჭირიმე... ნეტავი არ დაგეტოვებინა მარტონი... — პირველმა გვადიმ დაარღვია სიჩუმე.

— ისინიც აქ გაჩნდებიან სულ მალე, გვადი... აჲა, გაიხედე, მგონი, მოდიან კიდევაც...

გვადიმ გაიხედა. — შორს რძისფერ სივრცეში გამწკრივებული ხუთი ჩხირი გამოჩნდა, მეტნაკლები სიგრძისა. ერთი მეორეს მოსდევდა უფროს-უმცროსობის კვალობაზე. გვადიმ გამოიცნო თავისი შვილები... უცებ აღელდა. მკერდის სიღრმიდან გმინვა აღმოხდა. ყამა მიწაზე დაანარცხა. სისხლიანი ხელები ზურგს უკან მოიგდო:

— არა, ჭირიმე! ეს არ იქნება! გაიქეცი ახლავე! შეხვდი, დააყენე! უკან ჯარგვალში წაასხი ყველანი! უთხარი, ბაბაიას კაცი არ მოუკლავს-თქვა! სხვაგან არის წასული და მალე დაბრუნდება-თქვა!.. როგორ მოგივიდა, რომ გამოუშვი! მათმა თვალებმა სისხლი არ უნდა ნახონ, მარიამ!..

ცის კიდურს განთიადის პირველი სხივი მოსწყდა, ბინდი გაარღვია და გვადის წინ მიწას გაერთხა.

ა) წაკითხულის გააზრება:

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა — **X**.

უპასუხეთ შემდეგ კითხებს:

(1) 13. რა ფუნქცია აქვს ტექსტის პირველ აბზაცს?

- ა) აჩვენოს აბსურდული სიტუაცია.
- ბ) აჩვენოს დრამატული სიტუაცია.
- გ) აჩვენოს კომიკური სიტუაცია.
- დ) აჩვენოს ტრაგიკული სიტუაცია.

(1) 14. გვადის რა სურვილის შესახებ მიგვანიშნებს ავტორი მეორე აბზაცში?

- ა) გვადის სურს სტუმრის გულის მოგება.
- ბ) გვადის სურს სტუმრის თავიდან მოშორება.
- გ) გვადის სურს სტუმრის პატივით მიღება.
- დ) გვადის სურს სტუმრის შეშინება.

- (1) 15. რა განაპირობებს გვადის ამგვარ რეაქციას: „...უკან დაიხია. წარბები შუბლზე შეიგდო და თვალები გადმოკარკლა. საფრთხობელასავით გაიფოფრა“?
- ა) მიხვდა, რომ მთელ სოფელს საფრთხე ემუქრება.
 - ბ) მიხვდა, რომ მის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება.
 - გ) მიხვდა, რომ მის შვილებს საფრთხე ემუქრება.
 - დ) მიხვდა, რომ სახერხ ქარხანას საფრთხე ემუქრება.
- (1) 16. რა მოტივი ამოძრავებდა გვადის, როდესაც გადაწყვიტა, არჩილისათვის ქარხანასთან მისელა დაესწრო?
- ა) არჩილის გულის მოგება სურდა.
 - ბ) არჩილის მოკვლა სურდა.
 - გ) სახელის მოხვეჭა სურდა.
 - დ) ქარხნის გადარჩენა სურდა.
- (1) 17. რატომ დაეუფლა გვადის „სასოწარკვეთილებისა და სიმწრის“ განცდა?
- ა) იმიტომ, რომ გაიფიქრა – არჩილს ხელს ვეღარ შეუშლიდა.
 - ბ) იმიტომ, რომ იცოდა – არჩილთან შებრძოლებისას დამარცხდებოდა.
 - გ) იმიტომ, რომ შეეშინდა – მარტოს მოუწევდა არჩილთან შებრძოლება.
 - დ) იმიტომ, რომ წარმოიდგინა – ქარხნის თავზე ხანძრის ალი ავარდა.
- (1) 18. როგორ მოხვდა არჩილის მიერ დაგებულ ხაფანგში გვადი?
- ა) გვადი ჩქარობდა და დაავიწედა – არჩილი ჩასაფრებული ელოდა.
 - ბ) გვადი ჩქარობდა და ვერ შენიშნა – ზღუდეს მესრები აკლდა.
 - გ) გვადი ჩქარობდა და თავად ეძებდა ხიფათს.
 - დ) გვადი ჩქარობდა და სატმარისი სიფრთხილე ვერ გამოიჩინა.
- (1) 19. რატომ გაიმეტა გვადიმ არჩილ ფორია სასიკვდილოდ?
- ა) იმიტომ, რომ მარიამს იცავდა.
 - ბ) იმიტომ, რომ სოფელს იცავდა.
 - გ) იმიტომ, რომ ქარხანას იცავდა.
 - დ) იმიტომ, რომ შვილებს იცავდა.
- (1) 20. როგორ ადამიანად წარმოაჩენს ავტორი არჩილ ფორიას?
- ა) შურიან ადამიანად.
 - ბ) შურისმამიებულ ადამიანად.
 - გ) ძუნწ ადამიანად.
 - დ) ხარბ ადამიანად.
- (1) 21. რა მოტივი ამოძრავებს გვადის, როცა მარიამს ეუბნება: „გაიქეცი ახლავე! შეხვდი, დააუენე! უკან ჯარგვალში წაასხი ყველანი“?
- ა) არ სურს შვილებმა შეიტყონ, რომ იგი გმირია.
 - ბ) არ სურს შვილებმა შეიტყონ, რომ იგი დამარცხებულია.
 - გ) არ სურს შვილებმა შეიტყონ, რომ იგი ლაჩარია.
 - დ) არ სურს შვილებმა შეიტყონ, რომ იგი მკვლელია.
- (1) 22. გვადის რა სულიერი მდგომარეობა ჩანს მარიამთან დიალოგის დროს?
- ა) აღშფოთება.
 - ბ) განრისხება.
 - გ) შეცბუნება.
 - დ) შეძრწუნება.

ბ) წერითი დავალება:

წერითი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უბახუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) სელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამნელდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალკალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დებალეურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ტესტში დატოვებულია ფურცლები შავი სამუშაოსათვის, რომელიც არ სწორდება (სურვილის მიხედვით, შეგიძლიათ გამოიყენოთ ან არ გამოიყენოთ ისინი).

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯდაბნით.

წერითი დავალების მაქსიმალური ქველაა 25.

გაანალიზეთ მოცემული მონაკვეთი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ გვადის მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტში ასახული კონფლიქტის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ არჩილის ქცევის მოტივაციას);
- იმსჯელეთ, რა მხატვრულ საშუალებებს იყენებს ავტორი თავისი სათქმელის გამოსახატავად. **თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!**

შავი სამუშაოსათვის

ქართული ენა და ლიტერატურა

I გარიანტი (შეფასების სქემა)

ქართული ენა

1. 1. – ბ); 2. – ბ); 3. – ბ); 4. – ი).

2. I შეცდ. 3, 4, 6, 9, 10; II უშეცდ. 1, 2, 5, 7, 8.

3. დიდი კატების ოჯახში გამოიყოფა პანტერათა სახეობა, რომელსაც მიეკუთვნებიან შემ-დეგი ცხოველები: ლომი, იაგუარი, ვეფხვი და ლეოპარდი. დიდი კატები მტაცებელი მხეცე-ბი არიან. თითოეული მათგანის გადარჩენის ერთადერთი პირობაა ნადირობა. ამ ოჯახის ძალიან იშვიათი წარმომადგენელია იაგუარი. სხვა დიდი კატების მსგავსად, ისიც შებინდე-ბისას ნადირობს. იგი მსხვერპლს ანაკუწებს და ძვლებიანად ღეჭავს.

იაგუარი, რომელსაც მხოლოდ სამხრეთ ამერიკის ტროპიკულ ტყეებში შეხვდებით, დიდი საფრთხის წინაშე დგას. ამ უნიკალური სახეობის თავშესაფარი ადგილები თანდათან ჩა-ნაგდება. სამწუხაროდ, როდესაც ხელვყოფთ ბუნებას, ამით მისი განადგურების თანამონა-წილენი ვხდებით.

ქართული ლიტერატურა

5. აღმზრდელთა აზრით, გრიგოლი მღვდლად კურთხევას იმსახურებს იმის გამო, რომ იგი უცოდველია (წმინდა ადამიანია, სრულქმილია). გრიგოლის მღვდლად კურთხევა უფლის (ქრისტეს, მაცხოვრის) ნებაა. ხუთი სიტყვა, რომლებშიც ჩანს – აღმზრდელები იმედით ელიან გრიგოლის მღვდლად კურთხევას, არის: „სასოდ სულთა და ხორცოდ ჩუენთა“.

1. სულიერად წმინდა ————— 1ქ.

2. ლეთის ————— 1ქ.

3. სასოდ სულთა და ხორცოდ ჩუენთა ————— 1ქ.

6. მეოთხე სტრიქონის შინაარსია: თქვენ რომ შემოხვალთ, უვნებელს ვერავის ნახავთ (ცოცხალს უერავის ნახავთ). შედარებაა: „ავცემი მსგავსად ქარისა“ („მსგავსად ქარისა“). ფრიდონი თავის მეგობრებს იბარებს იქ, სადაც ბრძოლის ხმას (ხმაურს, ყიუინას, მოთქმას, გოდებას) გაიგონებენ. მოცემულ მონაკვეთში ჩანს ფრიდონის ვაჟკაცობა (შეუპოვრობა, მო-ხერხებულობა, თავდაჯერებულობა...).

1. უვნებელი კაცის პოვნა გაგიჭირდებათ ————— 1ქ.

2. გეცემი მსგავსად ქარისა ————— 1ქ.

3. სადაც ბრძოლის ხმას გაიგონებენ ————— 1ქ.

4. გაჟაცობა ————— 1ქ.

7. ავტორი აღნიშნავს ცოდნას მეტაფორით – „უხილავი საუნჯე“. იმას, რომ მკვეთრად ვერ მიჯნავს ავსა და კარგს, დავითი ხესის ცოდნის ნაკლებობით (უცოდინრობით). უქანასკნე-ლი სტრიქონით ავტორს იმის თქმა სურს, რომ ნიჭიერი, მაგრამ გაუნათლებელი ადამიანი უხოროთუმო სპილოსავით უმწეოა.

1. უხილავი საუნჯე ————— 1ქ.

2. გაუნათლებლობით ————— 1ქ.

3. უმწეოა ნიჭიერი, მაგრამ გაუნათლებელი კაცი ————— 1ქ.

8. იმას, რომ იდუმალი ხმა მისი სინდისის ხმა არ უნდა იყოს, პოეტი ამგვარად ასაბუ-თებს: იგი ვერ ხედავს საკუთარ თავში ბოროტებას (ისეთი არაფერი გაუკეთებია, რომ სინ-დისის ქენჯნას განიცდიდეს). ეპითეტი, რომელიც მიუთითებს, რომ შინაგანი ხმა შეიძლება საბედისწერო აღმოჩნდეს პოეტისათვის, არის „მაცოური“. ეს ტექსტი მიეკუთვნება რომან-ტიზმის ლიტერატურულ მიმართულებას.

1. ვერ ხედავს ბოროტ განზრახვას საძუთარ თავში ————— 1ქ.

2. მაცოური ————— 1ქ.

3. რომანტიზმს ————— 1ქ.

9. სიტყვებით „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარ“, ხევისძერს იმის თქმა სურს, რომ ონისეები წინაპრები არ უნდა შეარცხვინოს (ისე იცხოვოს, რომ გვარი არ შეარცხვინოს; არ დაივიწყოს მოვალეობა თემის წინაშე). ხატოვანი გამოთქმა, რომელიც დირსების გრძნობას გამოხატავს, არის „ულვაში მაქვს“ („ქუდი მხურავს“). ამ მონაკვეთში გამოხატულია შფოთვა (მდელვარება, შინაგანი გაორება...).

1. გვარი არ შეარცხვინოს ————— *1*ქ.

2. „ულვაში მაქვს“ („ქუდი მხურავს“) ————— *1*ქ.

3. შფოთვა ————— *1*ქ.

10. სიტყვა, რომელიც გამოხატავს მოხუცების განსაკუთრებულ ემოციურ დამოკიდებულებას სამზობლოსათვის თავდადებულთა მიმართ, არის: „აღგზნებით“. სტრიქონში „ბოლი ეხვიათ ნისლადა“, ავტორი იყენებს შედარებას (დახსაშვებია აგრეთვე – პიპერბოლა). მოხუცები გმორებს აქებენ და მათს შესანდობარს ამბობენ იმ მიზნით, რომ ახალგაზრდებს მაგალითი აჩვენონ.

1. აღგზნებით ————— *1*ქ.

2. შედარებას ————— *1*ქ.

3. ახალგაზრდების აღსაზრდელად ————— *1*ქ.

11. ის, რომ სოხუმელები „საოცარ ამბებს მოელიან“, განაპირობა ბოლშევიკების შემოსვლამ. ამ წამოძახილში ვლინდება მზრუნველობა (ერთგულება, თავდადება...). ტექსტის ამ მონაკვეთში ჩანს უჯუშ ემხას შიში (სიძულვილი). ისტორიული მოვლენა, რომელმაც ჩამოუყალიბა ჰაკის „ასეთი წარმოდგენა ბოლშევიკებზე“, იყო რუსეთის სამოქალაქო ომი.

1. ბოლშევიკების გამოჩენაში ————— *1*ქ.

2. მზრუნველობა ————— *1*ქ.

3. შიში ————— *1*ქ.

4. სამოქალაქო ომი ————— *1*ქ.

12. „ტკბობა“ გადატანითი მნიშვნელობით იგულისხმება სიტყვაში „მათრობდა“. ავტორი ამ სტროფით გამოხატავს მონატრებას (წარსულის გახსენებით გამოწვეულ სევდას).

1. მათრობდა ————— *1*ქ.

2. მონატრებას, სინანულს, გულისტიკილს ————— *1*ქ.

წაკითხულის გააზრება

(დაგალება №1)

13. ვ) ————— *1*ქ. 14. ი) ————— *1*ქ. 15. ვ) ————— *1*ქ. 16. ი) ————— *1*ქ. 17. ვ) ————— *1*ქ.

18. ღ) ————— *1*ქ. 19. ვ) ————— *1*ქ. 20. ვ) ————— *1*ქ. 21. ღ) ————— *1*ქ. 22. ვ) ————— *1*ქ.

(დაგალება №2)

13. ვ) ————— *1*ქ. 14. ი) ————— *1*ქ. 15. ღ) ————— *1*ქ. 16. ღ) ————— *1*ქ. 17. ვ) ————— *1*ქ.

18. ღ) ————— *1*ქ. 19. ვ) ————— *1*ქ. 20. ვ) ————— *1*ქ. 21. ღ) ————— *1*ქ. 22. ვ) ————— *1*ქ.

№ 4 დავალების შეფასების კრიტერიუმები
(საერთო ოთხივე ვარიანტისათვის)

მაქსიმალური ქულა – 12.

I. კრიტერიუმი

№	ტექსტის ორგანიზება	ქულები
1.	ტექსტი ორგანიზებულია და პასუხი გაცემულია სამივე მითითებაზე.	3
2.	ტექსტი ორგანიზებულია და პასუხი გაცემულია ორ მითითებაზე ან პასუხი გაცემულია სამივე მითითებაზე, მაგრამ ტექსტი არ არის სათანადოდ ორგანიზებული.	2
3.	ტექსტი ორგანიზებულია, მაგრამ პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთ მითითებაზე ან პასუხი გაცემულია ორ მითითებაზე, მაგრამ ტექსტი არ არის სათანადოდ ორგანიზებული.	1
4.	ტექსტი არ არის სათანადოდ ორგანიზებული და პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთ მითითებაზე ან/და დავალება არააღერგატურადაა გაგებული.	0 ნაწერი არ სწორდება

II. კრიტერიუმი

№	დასაბუთება	ქულები
1.	კარგად არის დასაბუთებული სამივე მითითება.	3
2.	კარგად არის დასაბუთებული ორი მითითება და მესამე – ნაწილობრივი .	2
3.	კარგად არის დასაბუთებული ერთი მითითება და ნაწილობრივი არის დასაბუთებული დანარჩენი ორიდან ერთი მაინც ან ორი მითითება კარგად არის დასაბუთებული, მაგრამ ერთი საერთოდ არ არის შესრულებული.	1
4.	ნაწილობრივი არის დასაბუთებული სამივე მითითება ან კარგად არის დასაბუთებული მხოლოდ ერთი მითითება, დანარჩენი ორი საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

III. კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება. გვხვდება ორიოდე სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება სტილისტური ხარვეზები.	1
3.	ნაშრომი სტილისტურად გაუმართავია.	0

IV. პრიტერიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია, სინტაქსი	ქვლები
1.	არ არის დაშვებული ორზე მეტი შეცდომა.	3
2.	არ არის დაშვებული ოთხზე მეტი შეცდომა.	2
3.	არ არის დაშვებული ექვსზე მეტი შეცდომა.	1
4.	დაშვებულია ექვსზე მეტი შეცდომა.	0

V. პრიტერიუმი

№	პუნქტუაცია	ქვლები
1.	არ არის დაშვებული სამზე მეტი შეცდომა.	1
2.	დაშვებულია სამზე მეტი შეცდომა.	0

წერითი დავალების შეფასების კრიტერიუმები (საერთოა ოთხივე ვარიანტისათვის)

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულა 25. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, **უპასუხების თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.**

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, **დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.**

თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების სქემის მიხედვით.

I კრიტერიუმი

№	დავალების აღეკვატურად გაგება და გააზრება	ქულები
1.	დავალების პირობა აღეკვატურადაა გაგებული, ტექსტი ღრმადაა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი აღეკვატურადაა გაგებული.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი მთლიანობაში აღეკვატურადაა გაგებული და გააზრებული, თუმცა ერთ შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	ერთზე მეტ შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებული.	1
5.	ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	ნაშრომის აგება	ქულები
1.	ნაშრომი უპასუხებს სამივე მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი. დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადაღებით იქნება პასუხი გაცემული.	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს სამ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს ორ მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს ორ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს ერთ მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს ერთ მითითებას, თუმცა ნაწილობრივ დარღვეულია ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი.	0

III ქრიტერიუმი

№	მოხაზუებების არგუმენტირება და აღმარენტირება ციტირება	ქულები
1.	მსჯელობა სამივე მითითების მიხედვით დასაბუთებულია (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა ორი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა ორი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო ორ მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, მეორე მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	სამივე მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებულია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	ორი მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა ერთი მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

IV ქრიტერიუმი

№	ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება	ქულები
1.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის ერთი მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის მხატვრული თავისებურებები, მაგრამ არ არის დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით; ანდა ნაშრომში არ არის გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები.	0

V პრიტერიუმი

Nº	დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება	ქულები
1.	ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI პრიტერიუმი

Nº	ფაქტობრივი შეცდომები	ქულები
1.	ნაშრომში არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII პრიტერიუმი

Nº	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდე სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VIII პრიტერიუმი

<i>Nº</i>	<i>სინტაქსური კონსტრუქციები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში დაშვებულია ერთი სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ორი სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ორზე მეტი სინტაქსური შეცდომა.	0

IX პრიტერიუმი

<i>Nº</i>	<i>მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის ოთხზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	0